

Чи може атестуватись педагогічний працівник через рік після призначення на посаду?

Пунктом 4 розділу I Положення установлено, що атестація проводиться не раніше, ніж через рік після призначення педагогічного працівника на посаду.

Відповідно до частини 5 статті 58 Закону України «Про освіту» особи, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за іншою спеціальністю та яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника строком на один рік.

Такі особи можуть продовжити працювати на відповідних посадах педагогічних працівників системи дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти після їх успішної атестації у порядку, визначеному законодавством.

Пунктом 15 розділу I Положення також передбачено, що особи, призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої статті 58 Закону

України «Про освіту» та/або ті, які пройшли педагогічну інтернатуру в установленому законодавством порядку, для продовження роботи на цих посадах атестуються упродовж другого року роботи, але не раніше ніж через один рік після призначення на посаду.

Згідно з підпунктом 1 пункту 3 розділу I Положення кваліфікаційні категорії, педагогічні звання, присвоєні до набрання чинності цим наказом, є дійсними до атестації педагогічних працівників, проведеної згідно з Положенням про атестацію педагогічних працівників, затвердженим цим наказом.

Тому педагогічний працівник, який атестувався за попереднім Положенням та прийнятий на роботу до закладу освіти через деякий час перерви у роботі на педагогічних посадах, також може атестуватися на умовах позачергової атестації не раніше ніж через один рік після призначення на посаду, зокрема на присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії.

Норма щодо атестації педагогічних працівників не пізніше ніж через два роки, що включає термін «не раніше ніж через рік» після прийняття їх на роботу, що

передбачена пунктом 14 розділу I Положення, може стосуватися педагогічних працівників, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на педагогічній посаді.

У пункті 6 розділу I позачергова атестація може проводитися за ініціативою педагогічного працівника та/або за однією з певних умов.

Сполучник «або» означає один із варіантів. Якщо для позачергової атестації достатньо лише ініціативи працівника, то норма про наявність умов втрачає сенс.

Пунктом 6 розділу I Положення передбачено, що позачергова атестація педагогічного працівника, освітній рівень і стаж роботи якого на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначених у пунктах 8, 9 цього розділу, може проводитися за його ініціативою та/або за однією з таких умов:

1) визнання переможцем, лауреатом фінальних етапів всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;

2) наявності освітньо-наукового/освітньо-творчого, наукового ступеня, наукового звання;

3) успішного проходження сертифікації.

Тобто умови, зазначені у підпунктах 1-3 пункту 6 не є одночасною сукупністю підстав для проходження педагогічним працівником позачергової атестації, що засвідчено сполучником «або».

Тому позачергова атестація педагогічного працівника можлива й виключно за його ініціативою.

У п. 7 розділу 1 Положення зазначено: час перебування педагогічного працівника в соціальних відпустках, навчання у закладах вищої освіти, а також період, на який переноситься атестація, до міжатестаційного періоду не включаються. Як щодо періоду, коли працівник перебував на обліку у центрі зайнятості майже рік, а з 1 вересня 2023 року вийшов на роботу у заклад освіти?

Час перебування на обліку у центрі зайнятості перериває трудову діяльність і тому не зараховується ні до страхового стажу, ні до педагогічного стажу. Тому цей час не може вважатися міжатестаційним періодом.

Пунктом 7 розділу I зазначена вимога для працівників, для яких не передбачені кваліфікаційні категорії, що за результатами атестації їм встановлюється відповідність або невідповідність займаній посаді та встановлюється або підтверджується тарифний розряд. У цьому пункті зазначені заступники керівників, для яких тарифні розряди не передбачаються. Як атестувати заступників керівників закладів освіти: тільки на відповідність займаній посаді?

Абзацом сьомим пункту 1 розділу I Положення передбачено, що керівникам закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, їхнім заступникам та іншим педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій, за результатами атестації встановлюється їх відповідність або невідповідність займаній посаді та встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

Пунктом 3 розділу I Положення передбачено, що педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій, за результатами атестації визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

Згідно з постановою КМУ від 14.06.2000 № 963 «Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників» до педагогічних працівників відносяться керівники та їх заступники.

Розміри посадових окладів керівників закладів освіти визначаються відповідно до вимог наказу МОН № 557 з урахуванням норм Інструкції № 102 та постанови КМУ № 1391.

Посадові оклади заступників керівників закладів освіти визначаються відповідно до пункту 3 наказу МОН №557.

У п. 8 Розділу 1 Положення про атестацію педагогічних працівників зазначено: підвищення кваліфікації педагогічних працівників проводиться в міжатестаційний період відповідно до законодавства і є необхідною умовою атестації.

Відповідно до частини 1 статті 51 Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен педагогічний працівник зобов'язаний щороку підвищувати свою кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених частиною 2 статті 51.

Попередню атестацію працівник пройшов у 2019 році. Наступна атестація у 2024 році. У міжатестаційний період, а саме у воєнний час, працівник 10 місяців перебував на обліку у центрі зайнятості і не проходив у 2022 році підвищення кваліфікації.

Підвищення кваліфікації в обсязі 150 годин, необхідне для проходження атестації, працівник пройшов за 4 роки.

Відповідно до підпункту 5) пункту 3 наказу МОН від 09.09.2022 № 805, мінімальний загальний обсяг (загальна тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної

(професійно-технічної) освіти, необхідний їм для проходження атестації, становить не менше ніж 150 годин або 5 кредитів ЄКТС упродовж п'яти років.

Відповідно до пункту 8 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 № 800, обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників устанавлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою.

Час, впродовж якого педагогічний працівник не перебував у трудових відносинах, не повинен зараховуватися до п'ятирічного періоду, впродовж якого педагогічний працівник повинен щороку підвищувати свою кваліфікацію.

Пункт 9 розділу I містить умови щодо освітнього рівня для присвоєння кваліфікаційних категорій. У той же час у Положенні відсутні жодні згадки щодо напрямку освіти у працівника, який атестується.

Положення про атестацію педагогічних працівників не регулює питання прийняття на роботу педагогічних працівників, відповідності їхньої освіти, кваліфікації тій посаді, на яку вони претендують чи обіймають.

Вимоги щодо професійної кваліфікації педагогічних працівників відповідних типів закладів освіти вписано у статті 58 Закону України «Про освіту», відповідними частинами якої зокрема встановлено, що:

2. На посади педагогічних працівників приймаються особи, фізичний і психічний стан яких дозволяє здійснювати педагогічну діяльність та які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, що відповідає встановленим законодавством, зокрема професійним стандартом (за наявності), кваліфікаційним вимогам до відповідних посад педагогічних працівників.

3. Особам, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за педагогічною спеціальністю (педагогічну освіту), відповідний заклад освіти присвоює професійну кваліфікацію педагогічного працівника.

Педагогічна освіта передбачає підготовку особи, результатом якої є набуття компетентностей зі спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), педагогіки, психології, у тому числі шляхом проходження педагогічної практики, необхідних для забезпечення процесу навчання, виховання і розвитку особистості, у тому числі осіб з особливими освітніми потребами, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, застосування освітніх технологій і методів навчання, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу.

5. Особи, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за іншою спеціальністю та яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника строком на один рік.

Особи можуть продовжити працювати на відповідних посадах педагогічних працівників системи дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти після їх успішної атестації у порядку, визначеному законодавством.

Особам, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, професійна кваліфікація педагогічного працівника може бути присвоєна закладом вищої чи післядипломної освіти або відповідним кваліфікаційним центром після одного року роботи на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, за умови успішного складення кваліфікаційного іспиту відповідно до кваліфікаційних вимог до педагогічного працівника чи відповідного професійного стандарту (за наявності).

Вимоги щодо освітньої чи професійної кваліфікації педагогічних працівників відповідних типів закладів освіти передбачені статтею 30 Закону України «Про дошкільну освіту», статтею 22 Закону України «Про повну загальну середню освіту», статтею 45 Закону України «Про професійно-технічну (професійну) освіту», статтею 59 Закону України «Про фахову передвищу освіту», статтею 21 Закону України «Про позашкільну», статтею 55 Закону України «Про вищу освіту».

Відповідно до пункту 9 розділу I, для присвоєння категорії «спеціаліст другої категорії» необхідно три роки стажу, тоді як для осіб без педагогічної освіти

достатньо двох років роботи. Більш того, даний пункт містить норму, що особи, які не мають педагогічної освіти, атестуються без дотримання послідовності.

Незрозуміла логіка Положення, відповідно до якого особи без педагогічної освіти мають більше переваг, ніж особи з педагогічною освітою.

Абзацом другим пункту 9 розділу I встановлено, що кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки.

Абзацом шостим пункту 9 розділу I встановлено, що особи, які не мають педагогічної освіти, але мають стаж роботи в одній із галузей економіки (крім освітньої) та працюють на посадах педагогічних працівників, атестуються як педагогічні працівники без дотримання послідовності на присвоєння кваліфікаційної категорії:

- «спеціаліст другої категорії» за наявності не менше двох років стажу роботи;
- «спеціаліст першої категорії» – не менше п'яти років;
- «спеціаліст вищої категорії» – не менше семи років.

Тобто ця норма застосовується переважно до педагогічних працівників закладів професійно-технічної освіти, фахової передвищої освіти, які залучені до роботи на посади викладачів з виробництв чи інших галузей економіки для викладання спеціальних дисциплін, предметів, кваліфікаційними вимогами яких не передбачено обов'язковості педагогічної освіти.

Аналогічна норма мала місце у пункті 4.9 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН від 06.10.2010 № 930.

Спеціалісти, які перейшли на посади педагогічних працівників до професійно-технічних та вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації з виробництва або сфери послуг, а також науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, які перейшли на педагогічні посади, атестуються на присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст другої категорії»

за наявності не менше двох років стажу роботи на виробництві, у сфері послуг або стажу науково-педагогічної діяльності; «спеціаліст першої категорії» – не менше п'яти років; «спеціаліст вищої категорії» – не менше восьми років.

Щодо застосування пункту 10 розділу I про присвоєння педагогічних звань.

Пунктом 10 Розділу I Положення встановлено, що за результатами атестації педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії»/«спеціаліст вищої категорії».

Педагогічне звання «вихователь-методист» може присвоюватися музичним керівникам та інструкторам з фізичної культури закладів дошкільної освіти.

Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання, що присвоюється (підтверджується) за результатами атестації, визначаються відповідно до Переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1109.

Попереднім Положенням також не передбачалося, за якими посадами присвоюються педагогічні звання. Виключенням була норма про педагогічне звання «вихователь-методист», що присвоювалося музичним керівникам, інструкторам з фізкультури дошкільних навчальних закладів.

З цього витікає, що педагогічні звання присвоюються за однойменними посадами, за виключенням звання «вихователь-методист», яке може присвоюватися музичним керівникам та інструкторам з фізичної культури закладів дошкільної освіти.

Відповідно до пункту 9 розділу I Положення № 805 кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років.

Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років.

Тому педагогічне звання «старший вихователь», «вихователь-методист» може присвоюватися вихователям, вихователям-методистам закладів дошкільної освіти з освітніми ступенями бакалавра, молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), яким за результатами атестації присвоюється «перша кваліфікаційна категорія», а звання «старший учитель» – учителям першої кваліфікаційної категорії з освітнім рівнем бакалавра, магістра.

Постановою КМУ від 23.12.2015 № 1109 серед інших передбачено педагогічні звання «Керівник гуртка-методист», «Старший вожатий- методист», «Майстер виробничого навчання I категорії», «Майстер виробничого навчання II категорії».

Однак атестація педагогічних працівників за цими однойменними посадами не передбачає присвоєння кваліфікаційних категорій.

При цьому підпунктом 1 пункту 3 наказу МОН № 805 встановлено, що педагогічні звання, присвоєні до набрання чинності цим наказом, є дійсними до атестації педагогічних працівників, проведеної згідно з Положенням, затвердженим цим наказом.

Пунктом 17 розділу I Положення № 805 встановлено, що не допускається необґрунтована відмова у присвоєнні (підтвердженні) педагогічного звання.

До того ж атестаційні комісії, що створені відповідно до вимог Положення № 805, не наділені повноваженнями скасовувати чи позбавляти педагогічних працівників, які посідають посади керівника гуртка, старшого вожатого, майстра виробничого навчання, присвоєних ним однойменних педагогічних звань згідно з попереднім Положенням № 930.

Тому ці звання мають як зберігатися за такими педагогічними працівниками на час їх роботи на цих посадах у закладах освіти, так і присвоюватися згідно з постановою КМУ № 1109 незалежно від того, що за цими посадами не передбачено присвоєння кваліфікаційних категорій.

Якщо педагогічний працівник має рівень освіти «бакалавр», великий стаж роботи та за підсумками попередньої атестації має 11 тарифний розряд та педагогічне звання «старший вчитель» чи «вихователь-методист», повністю відповідає цьому фаховому рівню. Чи можна при черговій атестації задля збереження педагогічних звань не дотримуватись послідовності та атестувати на присвоєння першої кваліфікаційної категорії та підтвердження педагогічного звання?

Пунктом 11 розділу 1 встановлено, що кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Тобто словосполучення «як правило» не означає обов'язкову послідовність у присвоєнні кваліфікаційних категорій та педагогічних звань.

Абзац 5 пункту 12 розділу I «якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації» суперечить вимогам абзацу 1 зазначеного пункту, в якому передбачено що присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на педагогічне навантаження з кількох предметів при

обов'язковій умові підвищення кваліфікації з цих предметів. Чи дійсно є обов'язковим підвищення кваліфікації для оплати, якщо вчителя довантажують іншими предметами?

Пунктом 8 розділу 1 установлено, що підвищення кваліфікації педагогічних працівників проводиться в міжатестаційний період відповідно до законодавства і є необхідною умовою атестації.

Загальний обсяг (загальна тривалість) підвищення кваліфікації визначається сумарно за останні 5 років перед атестацією та незалежно від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напрямку, за якими педагогічний працівник пройшов підвищення кваліфікації.

Абзацом першим пункту 12 розділу I передбачено, що педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів

(інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти.

Згідно з абзацом п'ятим пункту 12 розділу I передбачено, якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів (інтегрованих курсів), то присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації.

Згідно з пунктом 7 пункту 12 розділу I міжатестаційний період (проміжок часу між проходженням педагогічним працівником попередньої та наступної атестації) не може бути меншим ніж три роки, крім випадків проведення позачергової атестації за ініціативи педагогічного працівника. Час перебування педагогічного працівника в соціальних відпустках, навчання у закладах вищої освіти, а також період, на який переноситься атестація, до міжатестаційного періоду не включаються.

Атестація педагогічних працівників здійснюється на відповідність займаний посади, на яку вони були прийняті на роботу для викладання предмету за

спеціальністю. Пункт 12 розділу I передбачає атестацію з того предмета, який викладають за спеціальністю.

Проте пункт 11 розділу III передбачає одночасну атестацію з двох і більше навчальних предметів та результати атестації з кожного предмету повинні зазначатись в атестаційному листі. Маємо протиріччя між зазначеними пунктами.

Форма атестаційного листа не відображає внесення інформації про результати атестації за кожним із таких навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін).

Пунктом 12 розділу I установлено, що педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти.

Абзацом другим пункту 11 розділу III передбачено, що у випадку проведення одночасної (у межах однієї процедури) атестації педагогічного працівника з двох і

більше навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін), які ним викладаються, видається один атестаційний лист, що має містити інформацію про результати атестації за кожним із таких навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін).

Тобто в пункті 11 йдеться про оформлення атестаційного листа та не міститься вимог щодо обов'язковості проходження атестації вчителем чи викладачем за кожним предметом, дисципліною, що підтверджується словосполученням «у випадку», яким може бути викладання викладачем ЗПТО чи ЗФПО предметів загальноосвітнього циклу та спеціальних предметів.

Відповідно до пункту 12 розділу I, педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти.

Зазначене не узгоджується з пунктом 11 розділу III, згідно з яким у випадку проведення одночасної (в межах однієї процедури) атестації педагогічного працівника з двох і більше навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін), які ним викладаються, видається один атестаційний лист, що має містити інформацію про результати атестації за кожним із таких навчальних предметів (інтегрованих курсів, дисциплін).

У пункті 12 розділу I йдеться про атестацію вчителя, викладача з основного предмета та поширення кваліфікаційної категорії на все педагогічне навантаження, а в пункті 11 розділу III – про відповідну інформацію в атестаційному листі, яку треба відображати в його пунктах 10, 12, 13, у яких не обумовлюється та не обмежується фіксація інформації про навчальні предмети, інтегровані курси, дисципліни тощо, які викладаються, відомості про підвищення кваліфікації, посада, за якою атестується чи займає педагогічний працівник.

Щодо застосування пункту 12 розділу I щодо поширення педагогічного звання педагогічним працівникам, які викладають декілька предметів.

Згідно з пунктом 12 розділу I Положення № 805, педагогічні працівники, які мають педагогічне навантаження з кількох предметів, атестуються з того

предмета, який викладають за спеціальністю. У цьому випадку присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження. Необхідною умовою при цьому є підвищення кваліфікації з навчальних предметів (інтегрованих курсів), що обов'язкові для вивчення відповідно до річного навчального плану закладу освіти.

Тобто у пункті 12 Положення № 805 йдеться про поширення саме кваліфікаційної категорії, оскільки педагогічний працівник, який викладає предмет, атестується як вчитель або викладач з конкретного предмета або інтегрованого курсу, а викладання ним іншого предмета або курсу вимагає обов'язкового підвищення кваліфікації з цих інших предметів.

Оскільки педагогічне звання присвоюється за посадою викладача чи вчителя, незалежно від предмета, який він викладає, підвищення за звання має розповсюджуватися на все педагогічне навантаження з усіх предметів.

Пунктом 24 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом МОН від 15.04.1993 № 102, передбачено, що

педагогічним працівникам за педагогічні звання підвищуються посадові оклади і ставки заробітної плати.

Розміри підвищень педагогічним працівникам за педагогічні звання встановлені постановою КМУ від 28.12.2021 № 1391.

Щодо застосування пункту 12 розділу I стосовно термінів атестації керівних працівників, які мають педагогічне навантаження. Атестаційна комісія якого рівня має повноваження атестувати заступників керівників?

Абзацом шостим пункту 12 розділу I Положення № 805 установлено, що керівник закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, заступник керівника закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, які працюють на посаді педагогічного працівника, що передбачає здійснення педагогічної діяльності та наявність педагогічного навантаження, атестується за цією посадою у порядку, визначеному цим Положенням.

Відповідно до пункту 8 розділу II Положення № 805, атестаційна комісія II рівня розглядає документи, подані педагогічними працівниками закладів освіти, зокрема

керівниками підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, встановлює їх відповідність вимогам законодавства та вживає заходів щодо перевірки їх достовірності (за потреби).

Атестаційна комісія II рівня приймає рішення про:

- відповідність (невідповідність) керівників підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів займаним посадам;
- присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні) керівникам підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси).

Тобто атестація керівників закладів загальної середньої освіти, які мають навчальне навантаження з певних предметів навчального плану як вчителі, здійснюється одночасно за цими обома посадами комісіями II рівня.

Заступники керівників атестуються відповідними атестаційними комісіями, створеними у закладах та установах освіти чи органах управління освітою залежно від кількості педагогічних працівників у закладі, установі.

Працівників без педагогічної освіти щороку приймали до закладів освіти на роботу терміном на 1 рік за угодою. Чи можна тепер таких працівників не звільняти щороку та атестувати протягом другого року роботи?

Частиною 5 статті 58 Закону України «Про освіту» передбачено, що особи, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за іншою спеціальністю та яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника строком на один рік.

Особи можуть продовжити працювати на відповідних посадах педагогічних працівників системи дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої та післядипломної освіти після їх успішної атестації у порядку, визначеному законодавством.

Особам, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, професійна кваліфікація педагогічного працівника може бути присвоєна закладом вищої чи післядипломної освіти або відповідним кваліфікаційним центром після одного року роботи на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, за умови успішного складення кваліфікаційного іспиту відповідно до кваліфікаційних вимог до педагогічного працівника чи відповідного професійного стандарту (за наявності).

Пунктом 4 розділу I Положення № 805 встановлено, що атестація проводиться не раніше ніж через рік після призначення педагогічного працівника на посаду.

Пунктом 15 розділу I Положення № 805 передбачено, що особи, призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої статті 58 Закону України «Про освіту» для продовження роботи на цих посадах атестуються упродовж другого року роботи, але не раніше ніж через один рік після призначення на посаду.

Тож йдеться про роботу педагогічного працівника впродовж другого року роботи, що не вимагає звільнення після року роботи.

Щодо застосування пункту 12 Розділу I стосовно встановлення тарифного розряду.

Абзацом сьомим пункту 1 розділу I Положення № 805 передбачено, що керівникам закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, їхнім заступникам та іншим педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій, за результатами атестації встановлюється їх відповідність або невідповідність займаній посаді та встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

Пунктом 3 розділу I Положення № 805 передбачено, що педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій, за результатами атестації визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

Згідно з постановою КМУ від 14.06.2000 № 963, до педагогічних працівників відносяться керівники та їх заступники.

Розміри посадових окладів керівників закладів освіти визначаються відповідно до вимог наказу МОН від 26.09.2005 № 557 з урахуванням норм Інструкції № 102 та постанови КМУ № 1391.

Посадові оклади заступників керівників закладів освіти визначаються відповідно до пункту 3 наказу МОН № 557.

Працівник працює у школі на посаді вчителя історії і географії з тижневим навантаженням 18 годин. За результатами попередньої атестації присвоєна кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «учитель-методист». 3 вересня 2023 року його призначено за сумісництвом соціальним педагогом на 0,5 ставки.

За якою кваліфікаційною категорією оплачувати працю за посадою соціального педагога?

Вчителя переведено на посаду соціального педагога на 0,5 ставки та довантажено викладацькою роботою за посадою вчителя історії та географії в обсязі 18 годин на тиждень.

Чи можна в такому випадку застосувати п. 14 Розділу 1 Положення, оскільки не йдеться про перехід на іншу посаду?

Пунктом 14 Розділу 1 передбачено, що за педагогічними працівниками, які переходять на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання.

Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу.

Зазначена норма за аналогією може застосовуватися у випадках, коли з учителем укладається трудовий договір про роботу за сумісництвом на іншій педагогічній посаді в тому самому закладі, як це здійснювалося за аналогічними нормами попереднього Положення про атестацію.

Відповідно до пункту 24 Інструкції № 102, підвищення ставок заробітної плати за звання, присвоєні за наслідками атестації, здійснюється лише за період роботи на посадах, на яких вони були присвоєні. У випадках переходу працівника з одного закладу до іншого на однакові посади або на посади, які відповідають профілю предмету, дисципліни, що викладається, оплата за звання зберігається до чергової атестації.

Відповідно до пункту 1 розділу II, атестаційні комісії I рівня створюються в закладах освіти, відокремлених структурних підрозділах, у яких працює більше 15 педагогічних працівників.

Відповідно до пункту 8 розділу II, атестаційна комісія II рівня атестує педагогічних працівників закладів освіти, у яких працює менше 15 педагогічних працівників.

У результаті у закладах освіти, де налічується рівно 15 педагогічних працівників, вони позбавлені можливості атестуватись.

У випадку наявності у закладі чи установі освіти 15 педагогічних працівників доцільно скористатися нормою абзацу шостого пункту 1 розділу II Положення № 805, яким встановлено:

«У разі відсутності таких атестаційних комісій, тобто I рівня чи II рівня, їхні функції, визначені цим Положенням, виконують атестаційні комісії II-III рівнів органів управління у сфері освіти за місцезнаходженням суб'єктів освітньої діяльності.».

Тобто у закладі, установі освіти, у якій налічується 15 педагогічних працівників, їх атестація здійснюється атестаційними комісіями II рівня.

У комісіях якого рівня атестуються педагогічні працівники центрів професійного розвитку педагогічних працівників, методичних науково-методичних установ, інклюзивно-ресурсних центрів, центру, логопедичних пунктів, філій закладів загальної середньої освіти?

Відповідно до пункту 1 розділу II Положення № 805, атестаційні комісії I рівня створюються в закладах освіти, відокремлених структурних підрозділах, у яких працює більше 15 педагогічних працівників.

Атестаційні комісії II рівня створюються в органах управління у сфері освіти сільських, селищних, міських рад, закладах професійної (професійно-технічної)

освіти, фахової передвищої та вищої освіти, які мають відокремлені структурні підрозділи (стосується закладів вищої освіти).

Атестаційні комісії III рівня створюються в Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, органах управління у сфері освіти обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Пунктом 2 наказу МОН № 805 встановлено, що це Положення поширюється на педагогічних працівників, які здійснюють педагогічну діяльність та посади яких віднесено до педагогічних, згідно з Переліком посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року № 963.

У Переліку посад педагогічних працівників № 963 зазначено посади керівників, їх заступників закладів освіти та установ освіти, зокрема консультантів, психологів центрів професійного розвитку педагогічних працівників, навчально-методичних, методичних, науково-методичних установ, інклюзивно-ресурсних центрів, логопедичних пунктів тощо.

Згідно з пунктом 2 розділу I Типового положення про філію закладу освіти, затвердженого наказом МОН від 06.12.2017 № 1568, філія закладу освіти – територіально відокремлений структурний підрозділ закладу освіти, що не має статусу юридичної особи і діє на підставі положення, затвердженого засновником відповідного закладу освіти на основі цього Типового положення.

Тому рівень атестаційної комісії, де проходить атестація педагогічних працівників, залежить від їх чисельності у закладі чи установі освіти, відокремлених структурних підрозділах, а саме 15 і менше чи більше 15 осіб, а також рівня органу управління у сфері освіти. Керівники закладів та установ освіти проходять атестацію у комісіях II чи III рівня залежно від підпорядкованості цих закладів чи установ.

Щодо видання наказу про атестацію.

Згідно з пунктом 2 розділу II Положення № 805 наказом керівника закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, органу управління у сфері освіти, створюються атестаційні комісії, у якому визначається персональний склад атестаційної комісії, призначаються голова та секретар атестаційної комісії.

Враховуючи терміни атестаційного процесу, зазначені у Положенні № 805, у розпорядчому документі закладу чи органу управління у сфері освіти доцільно зазначити терміни повноважень атестаційної комісії та організації процедури атестації впродовж відповідного навчального року.

Відповідно до пункту 3 розділу II головою комісії I рівня є керівник (заступник керівника) закладу освіти. Відповідно до пункту 2 розділу II до роботи комісії не може бути залучена особа, яка відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» є близькою особою педагогічного працівника, який атестується, або особою, яка може мати конфлікт інтересів.

Застосування цих двох норм унеможливорює створення легітимної атестаційної комісії у невеликих закладах освіти, де нема заступників, а директор не має права бути головою комісії, якщо атестується педагогічний працівник, що є його родичем. Положення не передбачає, щоб головою комісії міг бути інший працівник.

Абзацом третім пункту 3 розділу II Положення № 805 передбачено, що у випадку відсутності голови атестаційної комісії атестаційна комісія має обрати головуючим іншого члена атестаційної комісії, крім її секретаря.

Абзацом третім пункту 2 розділу II Положення № 805 встановлено, що представники профспілкових організацій за згодою залучаються до роботи головою атестаційної комісії відповідно до рішення уповноваженого профспілкового органу (за наявності у закладі освіти) або на територіальному рівні декількох профспілкових організацій – за рішенням спільного представницького органу профспілок.

Тому на час атестації родичів головою комісії може бути будь-який із членів комісії, включно й представник профспілкової організації.

Щодо застосування пункту 3 розділу II про головування керівника на засіданні атестаційної комісії у разі проходження ними атестації.

Порядок створення атестаційних комісій вписано у пункті 1 розділу II Положення № 805.

Зокрема атестаційні комісії I рівня створюються в закладах освіти, у яких працює більше 15 педагогічних працівників.

Атестаційні комісії II рівня створюються в органах управління у сфері освіти місцевих рад, закладах професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої та вищої освіти, які мають відокремлені структурні підрозділи.

Розмежування повноважень атестаційних комісій різних рівнів виписано у пунктах 7, 8 та 9 розділу II Положення № 805.

До повноважень атестаційної комісії I рівня, які створюються у закладах освіти, не віднесено проведення атестації керівників закладів освіти, зокрема тих, які мають навчальне навантаження з відповідних предметів. Заступники керівників закладів загальної середньої освіти атестуються атестаційними комісіями I рівня, якщо в закладі налічується 15 і більше педагогічних працівників та комісією II рівня – якщо таких працівників менше 15 осіб.

Згідно з пунктом 3 розділу II Положення № 805, головою атестаційної комісії I рівня є керівник (заступник керівника) закладу освіти, структурного підрозділу.

Абзацом третім пункту 3 розділу II Положення № 805 встановлено, що у випадку відсутності голови атестаційної комісії атестаційна комісія має обрати головуючим іншого члена атестаційної комісії, крім її секретаря.

Тобто у закладі дошкільної освіти та іншому закладі, де немає заступника керівника, головуючим може бути будь-який з членів комісії, зокрема й голова профспілкового комітету чи інший представник профспілкової організації.

Абзацом четвертим пункту 3 розділу II Положення № 805 встановлено, що керівник (заступник керівника) закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, органу управління у сфері освіти не можуть головувати на засіданні атестаційної комісії у разі проходження ними атестації відповідно до цього Положення.

Оскільки керівник закладу освіти, де створена комісія I рівня, не атестується цією комісією, то його не стосується умова, передбачена абзацом четвертим пункту 3 розділу II стосовно заборони головування під час засідання комісії цього рівня.

Така умова може стосуватися заступника керівника закладу освіти, у разі призначення його головою атестаційної комісії I рівня.

Згідно з абзацом першим пункту 8 розділу 2 Положення № 805, до повноважень атестаційної комісії II рівня віднесено зокрема розгляд документів, поданих керівниками підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів.

Згідно з абзацом другим пункту 8 розділу 2 Положення № 805, атестаційна комісія II рівня приймає рішення про:

- відповідність (невідповідність) керівників підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів займаним посадам;
- присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні) керівникам підпорядкованих закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси).

Керівники закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти апріорі не можуть бути головами атестаційних комісій II рівня.

Згідно з абзацом другим пункту 3 розділу II Положення № 805 головою атестаційної комісії II, III рівня є керівник (заступник керівника) органу управління у сфері освіти, закладу вищої освіти, який має відокремлені структурні підрозділи, заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти.

Тому норма абзацу четвертого пункту 3 розділу II Положення № 805 щодо заборони головування керівником (заступником керівника) закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, на засіданні атестаційної комісії у разі проходження ними атестації, не стосується керівників закладів освіти, де створені комісії I рівня.

Щодо статусу керівників та керівних працівників закладів освіти.

Заступники керівників не є керівниками закладів освіти. Статус та повноваження керівників закладів освіти визначено зокрема статтею 38 Закону України «Про

повну загальну середню освіту», статтею 31 Закону України «Про дошкільну освіту», статтею 23 Закону України «Про позашкільну освіту» та іншими спеціальними законами системи освіти.

Щодо застосування пунктів 7, 8, 9 розділу II щодо повноважень атестаційних комісій на присвоєння (підтвердження) тарифних розрядів.

Відповідно до абзацу другого пункту 3 розділу I Положення № 805, педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації, визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

Тому тарифні розряди педагогічним працівникам, які атестуються на відповідність посаді, встановлюються (підтверджуються) комісіями I або II рівня.

Як заявитися педагогічному працівнику на присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду), включеному до списків осіб, які підлягають черговій атестації.

Пунктом 7 розділу II Положення № 805 передбачено, що атестаційна комісія I рівня розглядає документи, подані педагогічними працівниками (крім керівників) закладу освіти. Одним з таких документів може бути заява на присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії.

Пунктом 10 розділу II Положення № 805 передбачено, що у разі відмови у присвоєнні (підтвердженні наявної) кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії» чи «спеціаліст вищої категорії» і присвоєнні (підтвердженні) відповідної нижчої кваліфікаційної категорії атестаційною комісією приймається рішення про відмову у присвоєнні та/або підтвердженні раніше присвоєного педагогічного звання.

Тобто поняття відмови передбачає наявність певного прохання працівника, що засвідчується заявою.

У пункті 1 розділу III Положення № 805 зазначається, що для проведення чергової атестації атестаційні комісії до 10 жовтня поточного року повинні зокрема визначити строк для подання педагогічними працівниками документів.

Відповідно до пункту 1 розділу III у випадку відсутності педагогічного працівника, який підлягає черговій атестації у списку, за його заявою, поданою не пізніше 20 грудня поточного календарного року, атестаційна комісія включає його до списків педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації.

Чому атестаційна комісія не має повноважень самостійно виправити свою помилку. Крім того, працівник, якого не включили до списку, з різних причин може не схотіти подавати заяву, що унеможлиблює його чергову атестацію у відповідному році.

Пунктом 1 розділу III Положення № 805 передбачено, що для проведення чергової атестації атестаційні комісії до 10 жовтня поточного року повинні:

- скласти і затвердити список педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації в наступному календарному році, строки проведення їх атестації та графік проведення засідань атестаційної комісії;
- визначити строк та адресу електронної пошти для подання педагогічними працівниками документів (у разі подання в електронній формі).

У випадку відсутності педагогічного працівника, який підлягає черговій атестації, у списку, за його заявою, поданою не пізніше 20 грудня поточного календарного року, атестаційна комісія включає його до списків педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації.

Пунктом 2 розділу III передбачено, що для проведення позачергової атестації до 20 грудня до атестаційної комісії подається заява за формою, наведеною в додатку 1 до цього Положення, тобто заява педагогічного працівника.

Атестаційна комісія затверджує окремий список педагогічних працівників, які підлягають позачерговій атестації, визначає строки проведення їх атестації, подання ними документів та у разі потреби може внести зміни до графіка своїх засідань.

Частиною 2 статті 50 Закону України «Про освіту» передбачено вимогу, що педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, окрім випадків, передбачених законодавством. У цьому полягає як

право, так і обов'язок, а також зацікавленість у першу чергу безпосередньо педагогічного працівника.

Тому норма про збільшення терміну для подачі заяви до 20 грудня замість її подання до 10 жовтня, не звужує право педагогічного працівника, а навпаки розширює можливості його реалізувати, виходячи з певних об'єктивних чи суб'єктивних причин.

Відповідно до пункту 4 розділу III протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення інформації педагогічний працівник, який атестується, може подати до атестаційної комісії документи, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні досягнення.

Із зазначеного випливає, що документи, подані пізніше, або документи, що з'явилися пізніше, не повинні прийматись і враховуватись атестаційною комісією. У результаті атестація перетворюється на оцінювання документів, а не реального рівня працівника.

Абзацом першим пункту 4 розділу III Положення № 805 передбачено, що інформація, визначена пунктами 1, 2 цього розділу, оприлюднюється на вебсайті

закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, органу управління у сфері освіти не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття рішення відповідною атестаційною комісією.

Абзацом другим пункту 4 розділу III Положення № 805 передбачено, що протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення інформації (щодо процедури атестації) педагогічний працівник, який атестується, може подати до атестаційної комісії документи, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та професійні досягнення.

У пункті 2 цього розділу йдеться про дату подання документів в окремих випадках до 20 грудня, а також визначення атестаційною комісією строків подання ними документів.

Тобто п'ятиденний термін для можливості подання працівником до атестаційної комісії документів, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та професійні досягнення, може тривати й після 20 грудня.

Відповідно до пункту 5 розділу III, документи подаються працівником у форматі РВЕ. Однак, що це за формат, знайти не вдалось.

Пунктом 5 розділу III Положення № 805 передбачено, що педагогічний працівник, який атестується, може подати до відповідної атестаційної комісії документи в паперовій або електронній формі. Електронний варіант документів (формат РВЕ, кожен документ в окремому файлі) надсилається на адресу електронної пошти для подання педагогічними працівниками документів в електронній формі з підтвердженням про отримання.

Тобто електронний варіант подання документів – це технічне питання, яке вирішується атестаційною комісією. Можливе також подання документів у паперовій формі.

Щодо застосування пункту 7 розділу III щодо обставин, які перешкоджають проходженню атестації.

Пунктом 14 розділу I Положення № 805 передбачено, що за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного закладу освіти до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому закладі освіти або які перервали роботу на

педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви у роботі), зберігаються присвоєні за результатами останньої атестації кваліфікаційні категорії та педагогічні звання.

Атестація таких працівників здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу.

До проведення чергової атестації педагогічного працівника за ним зберігаються присвоєні кваліфікаційна категорія (педагогічне звання).

Згідно з пунктом 3 Розділу III Положення № 805, за наявності обставин, що унеможливають діяльність атестаційної комісії, що створюються щорічно не пізніше 20 вересня, або педагогічних працівників, які атестуються, та перешкоджають проведенню атестації, перебіг строків проведення атестації, встановлених цим Положенням, припиняється і відновлюється після усунення обставин, що стали перешкодою для проведення атестації.

Питання, які виникають у процесі атестації педагогічних працівників та які не унормовано Положенням № 805, доцільно врегульовувати шляхом колективно-договірного врегулювання через колективні переговори та договори.

Щодо атестації у 2023–2024 році вихователя дитсадка, який перебуває у відпустці без збереження зарплатні та знаходиться за кордоном 1 рік. Які дії керівника в такому випадку?

Можна скористатися нормою пункту 3 розділу III Положення № 805, згідно з якою за наявності обставин, що унеможливають діяльність педагогічних працівників, які атестуються, та перешкоджають проведенню атестації, перебіг строків проведення атестації, встановлених цим Положенням, припиняється і відновлюється після усунення обставин, що стали перешкодою для проведення атестації.

Пунктом 7 розділу III Положення № 805 також передбачено, що у разі настання інших обставин, що не залежать від його волі та перешкоджають проходженню ним атестації, проведення атестації має бути перенесено за рішенням відповідної атестаційної комісії до припинення таких обставин, але не більше ніж на один рік.

У такому випадку за педагогічним працівником зберігається раніше присвоєна кваліфікаційна категорія (педагогічне звання) до проходження ним атестації у порядку, визначеному цим Положенням.

Пунктом 5 розділу III Положення № 805 передбачено, що педагогічний працівник, який атестується, може подати до відповідної атестаційної комісії документи в паперовій або електронній формі.

Пунктом 8 розділу III Положення № 805 передбачено, що атестаційна комісія може запросити педагогічного працівника на своє засідання у разі виникнення до нього питань, зокрема пов'язаних з поданими ним документами.

Пунктом 9 розділу III Положення № 805 передбачено, що педагогічний працівник може бути присутнім на засіданні атестаційної комісії під час розгляду питань, що стосуються його атестації, у тому числі в режимі відеоконференцзв'язку.

Тобто участь педагогічного працівника під час засідання атестаційної комісії не є обов'язковою. Перенесення терміну атестації можливе за наявності певного прохання працівника, що засвідчується заявою.

Відпустка без збереження на тривалий термін дозволена пунктом 3 статті 12 закону «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX, якою передбачено, що протягом періоду дії воєнного стану роботодавець на прохання працівника може надавати йому відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку, встановленого частиною першою статті 26 Закону України «Про відпустки».

Щодо Положення про атестацію педагогічних працівників закладів спеціалізованої освіти, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти.

Згідно з абзацом другим пункту 2 розділу I, Положення № 805 не поширюється на педагогічних працівників закладів спеціалізованої освіти, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти (крім наукових ліцеїв).

Згідно з частиною 5 статті 50 Закону України «Про освіту» № 2145-IX, Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Згідно з частиною 6 статті 50 Закону № 2145, положення про атестацію педагогічних працівників, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти, затверджуються центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування і реалізують державну політику у відповідній сфері.

Згідно з частиною 1 статті 21 Закону № 2145, спеціалізована освіта – це освіта мистецького, спортивного, військового чи наукового спрямувань.

Згідно з пунктом 5 Положення про науковий ліцей, затвердженого постановою КМУ від 22.05.2019 № 438, учасники освітнього процесу наукового ліцею користуються правами закладу загальної середньої освіти, які визначені Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту».

Тому Положення № 805 поширюється на атестацію педагогічних працівників наукових ліцеїв, як закладів спеціалізованої освіти такого спрямування.

Положення про атестацію педагогічних працівників закладів (установ) освіти сфери культури затверджено наказом Мінкультури від 12.07.2018 № 628 «Питання атестації педагогічних працівників закладів (установ) освіти сфери культури».

Положення про атестацію педагогічних працівників, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти військового спрямування, затверджено наказом Міністерств оборони від 31.03.2022 № 95.

Порядок проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів) затверджено наказом Мінмолодьспорту від 13.01.2014 № 45. За повідомленням фахівців Мінмолодьспорту, питання стосовно порядку атестації педагогічних працівників цих закладів спеціалізованої освіти нині знаходиться на завершальному етапі його підготовки. Тому за педагогічними працівниками, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти, мають зберігатися всі кваліфікаційні категорії, які їм було присвоєно раніше.

Педагогічні працівники, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, мають атестуватися відповідно до Положення № 805.

Стосовно розбіжностей у датах запровадження в дію рішення атестаційної комісії (не пізніше трьох робочих днів з дня отримання документів, зазначених у пункті 12 цього розділу) та пункту 5 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженій наказом МОН України від 15.04.1993 № 102.

Пунктом 12 розділу III Положення № 805 встановлено, що рішення атестаційної комісії I рівня про результати атестації доводиться до відома педагогічного працівника шляхом видання йому атестаційного листа (надсилання на електронну адресу в сканованому вигляді) у порядку та строки, визначені у пункті 11 цього розділу.

Рішення атестаційної комісії II, III рівня про результати атестації не пізніше ніж через сім робочих днів з дати його прийняття доводиться до відома керівника відповідного закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу за місцем роботи педагогічного працівника шляхом подання (надсилання) витягу з

протоколу її засідання та атестаційного листа на електронну адресу закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу у сканованому вигляді, а у разі її відсутності – поштовим відправленням з повідомленням про вручення.

Відповідно до абзацу третього пункту 11 розділу III Положення № 805, перший примірник атестаційного листа упродовж трьох робочих днів з дати прийняття відповідного рішення атестаційної комісії видається педагогічному працівнику під підпис та/або надсилається у сканованому вигляді на його електронну адресу (з підтвердження отримання), другий – додається до його особової справи.

Відповідно до пункту 14 розділу III Положення № 805, рішення атестаційної комісії є підставою для видання (не пізніше трьох робочих днів з дня отримання документів, зазначених у пункті 12 цього розділу) відповідного наказу керівником закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу.

Такі норми прийнято, з урахуванням можливої ситуації з оскарженням рішень атестаційних комісій. Але словосполучення «не пізніше трьох днів» означає, що наказ може бути прийнято як в перший, так і останній день відповідного терміну.

*Матеріал підготовлено Управлінням соціально-економічного захисту ЦК
Профспілки працівників освіти і науки України.*